ولادت امام رضا(ع) مبارک باد

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	٤١٤٠٩٠٠٠	٢١١٢٥٦٠

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دوشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ | ۱۱ ذی‌القعده ۱۴۴۵ | سال دهم | شماره ۲۷۷۲ | ۸ صفحه | قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان | Vol. 10 | No. 2772 | Mon. May 20. 2024

فرشاد مومنی: فرصت زیادی برای توقف خطاها و فسادها نداریم!

هشدار درباره کسری بودجه ۱۴۰۳ کشور

صفحه ۳

دولت از راهبردهای جدید برای مدیریت تورم می‌گوید

روایت بانک جهانی از کاهش فقر در ایران

صفحه ۲

شاخص کل بورس تهران بیش از ۶۲ هزار واحد ریخت

ریزش سهمگین بازار سرمایه

سرخ‌پوشی و تحمیل زیان به سهامداران دیگر به یک داستان یا موضوع تکراری تبدیل شده است. از سال ۹۹ تا به امروز هر چند هفته یکبار شاهد سقوط سنگین و عمیق بورس هستیم و این شرایط در حالی رخ می‌دهد که دولت سیزدهم در زمان آغاز ریاست خود وعده داده بود مشکلات بورس را حل کند؛ اما این روزها به جای حل مشکل بورس را تبدیل به قلکی برای جبران کسری بودجه کرده است. البته تیم اقتصادی دولت سیزدهم این عقیده را ندارند و هر بار در انتقادها پاسخ می‌دهند که دولت سیزدهم عملکرد بسیار مثبتی در خصوص بورس داشته است. تابلوی معاملات بورس تهران روز گذشته رنگ سبزی به ...

صفحه ۴ را بخوانید

پارلمان بخش خصوصی تدوین و تشریح شد

بسته پیشنهادی جهش تولید

تعادل | فعالان بخش خصوصی برای تدوین بسته پیشنهادی خود برای جهش تولید بر ۹ موضوع کلیدی تمرکز کردند. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، اولین و مهم‌ترین موضوع مورد توجه در این بسته به مداخلات دولت در قیمت‌گذاری کالاها و خدمات باز می‌گردد. فعالان بخش خصوصی معتقدند تا زمانی که دولت راهبردی روشن و شفاف برای مداخلات خود در این زمینه ارائه ندهد، بخش قابل توجهی از مشکلات اقتصادی کشور پابرجا خواهد ماند. اتاق ایران همچنین در بسته پیشنهادی خود به دولت، خواستار تجدید نظر در نحوه نگاه به ارزهای حاصل از صادرات بخش خصوصی شدند.

صفحه ۷ را بخوانید

آرزوی رهبر معظم انقلاب برای سلامتی رییس جمهور و همراهان

سقوط بالگرد رییس جمهور

جست‌وجوها برای محل احتمالی حادثه ادامه دارد

۲ پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد ریاست جمهوری

یادداشت-۱

چرا این راه به مقصد نمی‌رسد؟!

حسین حقگو

سه خبری که از سفر آقای رییسی به مازندران برجسته و به عنوان سوغات سفر ایشان در رسانه‌ها بازتاب بیشتری یافت تا کام تلخ این روزهای مردم غمگین از سیل سیستان و بلوچستان و مشهد و فساد فوتبالی و نهادهای دامی و... را به اصطلاح شیرین کند، یکی احیای ۳۹۵ واحد تولیدی و بازگشت‌شان به مدار تولید با دستور و حمایت دولت و دیگری برکناری ۱۰ مدیر استان توسط «گشت مدیران» بود و آخری هم دستور خودکفایی در تولید برنج. آن خطی که این هر سه اقدام را به هم وصل و در یک راستا قرار می‌دهد، کار نکردن اجزای یک مجموعه در قالبی معمول و معقول یا «ناکارآمدی سیستماتیک» است. به عبارتی وقتی نه ساز و کار درونی و نظامات و قوانین مصوب و نه مقامات استانی قادر نیستند فضای مناسب برای فعالیت بنگاه‌های تولیدی و صنعتی را فراهم یا مانع تخلفات و کوتاهی‌های مدیران میانی شوند یا براساس علم و شناخت از توانمندی‌های استان، اولویت تولید محصولی را مشخص کنند، آنگاه بالاترین مقام اجرایی کشور به همراه بالاترین مقامات وزارتخانه‌های اقتصادی راهی آن شهر و شهرستان شده تا اراده حاکمیت را به شیوه حکمرانان قدیم و با صدور حکم و دستور اعمال نمایند! نتیجه این شیوه حکمرانی البته از قبل کاملا معلوم و مشخص است؛ با خاتمه یافتن سفر و بازگشت هیات دولت به مرکز و فروکش کردن هیجانات و استقبال‌های خیابانی و بسته شدن ستادها و خاتمه جلسات صبحانه و شبانه و سخنرانی‌ها و... آنچه دوباره به کار خواهد افتاد، همان ساز و کارهایی است که این وضعیت را به وجود آورده‌اند. تکرار و تکرار چنین سفرهایی نیز البته کمتر گره‌ای از بحران‌ها باز می‌کند که بخواهیم برانجام آنها اصرار ورزیم «اگر لازم باشد برای حل مساله مردم یک استان نه یک بار بلکه ۳۰ بار سفر می‌کنم تا چالش‌های مردم حل شود.» (رسانه‌ها- ۲/۲۷/ ۱۴۰۳) چنان که تعطیلی و نیمه فعال شدن واحدهای صنعتی عمدتا برآمده از مشکلات فضای اقتصاد کلان و نامناسب بودن فضای کسب و کار و انواع مشکلات مالیاتی و بیمه‌ای و عوارض مختلف و نیز وجود بی‌ثباتی‌های مولفه‌های اقتصاد کلان اعم از نرخ ارز و بهره‌های بانکی و... و فشارهای حاصل از تحریم‌های اقتصادی که تامین مواد اولیه و صدور محصولات را با مشکلات فراوان مواجه می‌کند و... است که بنگاهداران را به جایی می‌رسانند که عطای تولید را به لقای آن ببخشند. در مورد علل تخلفات مدیران نیز نمی‌توان جز به غلط بودن متر و ملاک‌های قومی و قبیلگی و ایدئولوژیک و فقدان شایستگی‌های علمی و تجربی مدیران منصوب شده، اشاره کرد. انتصاب‌های اشتباهی که در ادامه و قرار گرفتن فرد منصوب شده در مسند توزیع رانت و دارنده امضای طلایی به فساد و ناکارآمدی ختم می‌شود. در قضیه صدور دستور کشت برنج نیز نمی‌توان جز به برداشت خطا از مفهوم «خودکفایی» در ازای نابودی منابع بس ارزشمند آبی و جلب رضایت بخش‌هایی از جامعه کشاورزی و تبلیغات به چیز دیگری رسید. جالب است درست در همین روز، استاندار گیلان از دستور دیگر آقای رییسی برای «محدود شدن واردات چای» خبر می‌دهد. (رسانه‌ها- ۲/۲۹) همان محصولی که طی دو، سه سال اخیر کشورمان رکوردار وارداتش بود و بزرگ‌ترین فساد تاریخ اقتصاد کشور نیز با آن گره خورده است. آنچه در این میان اما جایی ندارد و محلی از اعراب، کار کارشناسی و توجیه فنی و اقتصادی برای این قبض و بسط‌هاست. چنان که یک سال جشن خودکفایی گندم را می‌گیریم و دو، سه سال بعد به وارد کننده بزرگ گندم تبدیل می‌شویم.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۲

بورس بهبود می‌یابد؟

علی فراقی

در وهله حاضر بازار شاید افراد عادی یا کارشناسان مختلف بازار علت‌ها و دلایل متعددی را برای وضعیت بیش از یک ساله و خصوصا یک ماهه اخیر بیان کنند که هر چند اکثر آنها تاثیرگذار هستند ولی شاید نتوان مهم‌ترین و بزرگ‌ترین علت را این موارد بیان کرد و شاید باید سراغ کلی‌ترین رکن این دلایل رفت که اگر به خوبی آن را بررسی کنیم به یک جواب می‌رسیم و آن نرخ بهره یا بهتر است به این شکل بیان نمود: رشد قابل توجه نرخ‌های درآمد ثابت در کشور. در مورد اول باید گفت عملا بازار سرمایه از سال گذشته و با تصمیم سیاست‌گذار کشور وارد دورانی شده که عملا هر بازاری که دارای بازده بدون ریسک و ثابت باشد را در راس توجه خود و اقتصاد قرار داده و به هر شکل ممکن می‌کوشد این بازار به طرق مختلف جذاب‌ترین و از همه مهم‌تر قابل اطمینان‌ترین بازار باشد. اگر هر بازار با ریسک متغیر حاضر در اقتصاد را در نظر بگیریم خود را سال گذشته و سال پیش رو زیر سایه این اتفاق بزرگ می‌بیند و هر چند بازارهای مختلف در بازه‌های کوچک‌تر شاهد اتفاقات مثبت و منفی متعددی برای خود هستند عملا پس از فروکش کردن این اتفاقات زمانی که قصد بر جهت حرکتی غالب خود می‌گیرد با یک سد بزرگی رو به رو می‌شود که راه حرکت خصوصا حرکت مثبت را مسدود ساخته است. موردی که صرفا مختص به بازار سرمایه نیست و عملا اگر دقت بیشتری بکنیم سایه آن را در هر بازاری مشاهده می‌کنیم. اگر بخواهیم از یک پله بالاتر و کلی‌تر به اقتصاد، بازار سرمایه و دیگر بازارها نگاه کنیم باید ذکر کنیم انقباض حداکثری جای جای بازارها را...

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۳

سایه روشن‌های عملکرد مجلس یازدهم

علی قنبری

با پایان یافتن عمر فعالیت‌های مجلس یازدهم، لازم است عملکرد این مجلس در حوزه‌های اقتصادی و راهبردی مورد بررسی قرار بگیرد. پرسش مهم آن است، وقتی از مجلس یازدهم، صحبت می‌شود افکار عمومی چه عملکردی را به یاد می‌آورد؟

۱-وظایف فراموش شده مجلس: به نظرم مهم‌ترین شاخصه مجلس یازدهم، تسلیم بودن در برابر خواسته‌های دولت و نهادهای حاکمیتی است. البته طبیعی است از مجلسی که بیش از ۲۲۰ نماینده آن نامه درخواست از ابراهیم رییسی برای حضور در انتخابات را امضا کرده‌اند، نباید توقع نقد دولت و نظارت درست بر عملکرد آن را داشت. در واقع نمایندگان بیش از اینکه وکیل المله باشند، وکیل الدوله بودند. این مجلس وظیفه اصلی خود که قانونگذاری، نظارت عالیه، احضار، استیضاح و ترسیم نقشه راه توسعه کشور است را فراموش کرد و به امور فاقد اهمیت بنیادین توجه کرد. نمایندگان هرگز نتوانستند از رییس جمهور و وزرا درباره وعده‌هایشان، طرح پرسش کنند و این فقدان نظارت، مشکلات بسیاری برای کشور ایجاد کرد. در واقع مجلس یازدهم به جای اصلاح ناترازی‌های بودجه‌ای، مالیاتی، یارانه‌ای، بانکی و... سرگرم تصویب طرح‌های چون طرح صیانت، طرح حجاب و عفاف، طرح جوانی جمعیت و... شد.

۲-ناترازی بودجه‌ای: با نگاهی به ۴ بودجه‌ای که مجلس یازدهم تصویب کرده و بررسی برنامه هفتم توسعه مشخص می‌شود که این مجلس به هیچ عنوان کارنامه قابل قبولی در زمینه بهبود شاخص‌های اقتصادی و برنامه‌ریزی موثر ندارد. در واقع مجلس یازدهم از وظایف اصلی خود برای بهبود شاخص‌های اقتصادی و رونق بازار کسی و کار مردم، منحرف شد و به مسائل فرعی مانند حجاب و عفاف و طرح صیانت توجه کرد. در حالی که اقتصاد ایران در عمر این مجلس با نزول شدید شاخص‌های اقتصادی، کاهش قدرت خرید مردم، افزایش بیکاری، رشد فزاینده نرخ تورم و گرانی افسار گسیخته ارز و سایر اقلام اساسی مواجه شد. در دوره فعالیت این مجلس ده‌ها هزار کسب و کار آنلاین به دلیل ایجاد محدودیت و محدودسازی شبکه‌های اجتماعی از میان رفتند و خسارات بسیاری متوجه مردم شد.

۳_فساد در مجلس: یکی از نارسایی‌های برجسته در مجلس یازدهم، افزایش پرونده‌های فساد در درون و بیرون مجلس بود. در سال ۹۹ بود که برخی نمایندگان در درون مجلس از دستکاری برخی ردیف‌های بودجه توسط رییس کمیسیون تلفیق بدون اطلاع سایر نمایندگان خبر دادند. در ادامه اخبار دیگری چون فساد خودروهای شاسی بلند، دریافت برخی حقوق‌های نجومی توسط نمایندگان و... در این مجلس رسانه‌ای شد.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۴

تورم چه تاثیری بر نرخ بهره فدرال رزرو دارد؟ (۲)

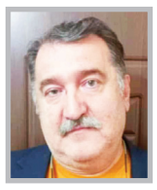

مهرداد حاجی‌زاده فلاح

یکی از وظایف اصلی فدرال رزرو تضمین ثبات قیمت است. این بدان معناست که تورم در بلندمدت به‌طور مداوم پایین و ثابت بماند. زمانی که تورم پایین و باثبات است، مردم می‌توانند پول خود را بدون نگرانی در مورد از دست دادن قدرت خرید خود به دلیل تورم بالا نگه دارند. به زبان ساده، یک دلار در محیطی با تورم پایین فراتر می‌رود. از زمانی که فدرال رزرو شروع به افزایش نرخ بهره در سال ۲۰۲۲ کرد، فدرال رزرو نرخ‌های بهره را به ۵،۲۵ تا ۵،۵۰ درصد افزایش داد، که این افزایش‌ها را سریع‌ترین چرخه در تاریخ تبدیل کرد. نرخ تورم در ماه فوریه نسبت به سال گذشته به ۳،۲ درصد رسید. این میزان نسبت به اوج خود در اواسط سال ۲۰۲۲ کمتر است اما از هدف فدرال رزرو برای ۲ درصد بیشتر است. اما نرخ وجوه فدرال چقدر است؟ نرخ وجوه فدرال نرخ بهره‌ای است که بانک‌ها هنگام وام دادن به یکدیگر از موجودی ذخیره خود دریافت می‌کنند. اما چرا یک بانک باید از بانک دیگری پول قرض کند؟ دولت فدرال از همه «موسسات سپرده‌گذاری» مانند بانک‌ها و اتحادیه‌های اعتباری می‌خواهد که هر شب مقدار مشخصی از وجوه (ذخایر) را در اختیار داشته باشند تا خطر کم شدن آنها وجود نداشته باشد. آنهایی که ذخایر کافی ندارند از سایر موسسات مالی که بیش از اندازه کافی در اختیار دارند وام می‌گیرند. نرخ بهره‌ای که برای وام گرفتن پول می‌پردازند به عنوان نرخ وجوه فدرال شناخته می‌شود. وقتی نرخ بهره فدرال رزرو بالا باشد، بانک‌ها از استقراض از یکدیگر منصرف می‌شوند و عرضه نقدینگی در اقتصاد کاهش می‌یابد. این بدان معناست که مصرف‌کنندگان و بانک‌ها وام می‌گیرند و کمتر هزینه می‌کنند که می‌تواند باعث کند شدن اقتصاد شود. فدرال رزرو معمولا زمانی که اقتصاد قوی است، نرخ بهره را افزایش می‌دهد. درک اینکه چرا فدرال رزرو می‌خواهد اقتصاد را تحریک کند آسان است، اما درک اینکه چرا آنها ممکن است بخواهند آن را کاهش دهند دشوارتر است - آیا رشد اقتصادی خوب نیست؟ به بیان ساده، آنچه بالا می‌رود باید پایین بیاید و هر چه اقتصاد بالاتر رود، بیشتر می‌تواند سقوط کند. زمانی که نرخ‌ها پایین است و مردم احساس خوبی نسبت به اقتصاد دارند، مصرف‌کنندگان اغلب بدهی‌های زیادی می‌گیرند و وام‌دهندگان حتی ممکن است پول زیادی را به وام گیرندگان فاقد صلاحیت قرض دهند. این امر باعث می‌شود که مردم، کسب‌وکارها و بانک‌ها در موقعیت خطرناکی قرار بگیرند، وقتی که اقتصاد به ناچار کاهش می‌یابد.

چرا فدرال رزرو نرخ بهره را کاهش می‌دهد؟

وقتی نرخ بهره فدرال رزرو پایین است، پول نقد بیشتری در گردش است و بانک‌ها می‌توانند آزادانه‌تر از یکدیگر وام بگیرند. به نوبه خود، قرض گرفتن برای مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها آسان‌تر و مقرون به صرفه‌تر می‌شود، که هزینه‌های مصرف‌کننده را افزایش می‌دهد و کسب‌وکارها را به گسترش، استخدام کارگران بیشتر و افزایش دستمزد تشویق می‌کند. کاهش نرخ بهره باعث تحریک اقتصاد و رشد اقتصادی می‌شود و آن را به ابزاری مناسب برای جلوگیری و کاهش رکودهای شدید اقتصادی تبدیل می‌کند. به همین دلیل است که معمولا می‌بینید که فدرال رزرو زمانی که اقتصاددانان نگران یک رکود پیش رو هستند شروع به کاهش نرخ بهره می‌کند -و سپس در بحبوحه رکود شدیدتر.

فدرال رزرو چگونه نرخ بهره را تعیین می‌کند؟

نرخ وجوه فدرال هشت بار در سال توسط کمیته بازار آزاد فدرال رزرو (FOMC) تعیین می‌شود. علاوه بر این هشت جلسه سالانه، FOMC همچنین می‌تواند جلسات اضطراری را برای تغییر فوری نرخ در زمان‌های بحران دعوت کند. هنگامی که FOMC نرخ‌های بهره را تعیین می‌کند، به جای نرخ بهره واقعی، یک نرخ هدف تعیین می‌کند، زیرا کنترل مستقیمی بر نرخ بهره ندارند. هنگامی که نرخ هدف تعیین شد، فدرال رزرو برای رسیدن به آن هدف، عملیات بازار آزاد را انجام می‌دهد. این امر مستلزم خرید و فروش اوراق بهادار دولتی مانند اسناد خزانه، اوراق قرضه، و قراردادهای بازخرید برای دستکاری عرضه پول در اقتصاد است که به نوبه خود بر نرخ بهره تأثیر می‌گذارد. وقتی فدرال رزرو اوراق بهادار دولتی را خریداری می‌کند، پول را به اقتصاد تزریق می‌کند. متعاقبا، بانک‌ها پول نقد بیشتری در اختیار دارند و نرخ بهره خود را کاهش می‌دهند تا وام گیرندگان بیشتری را جذب کنند. از سوی دیگر، وقتی فدرال رزرو اوراق بهادار دولتی را می‌فروشد، پول را از اقتصاد خارج می‌کند. سپس بانک‌ها پول نقد کمتری برای وام دادن دارند، بنابراین نرخ بهره را افزایش می‌دهند.

نحوه تعیین سایر نرخ‌های بهره امریکا

کارت‌های اعتباری و حساب‌های پس‌انداز بیشترین حساسیت را نسبت به تغییرات نرخ وجوه فدرال دارند و پس از آن وام‌های شخصی و وام‌های خودرو، و در نهایت، وام‌های رهنی قرار دارند. نرخ بهره همه این محصولات توسط عوامل مهم دیگری مانند اعتبار تعیین می‌شود. از آنجایی که نرخ بهره فدرال رزرو یک نرخ کوتاه‌مدت است، تغییرات در آن تاثیر قوی‌تری بر محصولات وام‌های کوتاه‌مدت دارد. آنها همچنین تمایل دارند تأثیر بیشتری بر محصولات با نرخ بهره متغیر و نه ثابت داشته باشند. در اینجا نحوه تعیین نرخ بهره کارت‌های اعتباری، وام‌ها و حساب‌های پس‌انداز توسط بانک‌ها و اینکه چگونه تغییرات در نرخ وجوه فدرال ممکن است بر شما تأثیر بگذارد، آمده است.

میم الف ۶۶۷ شنفسه آگهی ۱۷۱۹۴۲۷